

# МИХАЙЛОВІ КРАВЧУКУ — 125!

27 вересня (9 жовтня) виповнюється 125 років від дня народження Михайла Пилиповича Кравчука — українського математика, академіка, доктора фізико-математичних наук, професора Київського політехнічного інституту, життєвим кредо якого є слова «Моя любов — Україна і математика».

Син Неба, Поет німого числа, Лицар математики, Учений з обличчям Христа, творець музики чисел, титан математичної думки, корифей математики, гордість української математики — так називають Михайла Кравчука науковці.

Пропонуємо збірку віршів, присвячених цьому геніальному вченому, авторами яких є наші читачі.



М. П. Кравчук (1892–1942)

## МИХАЙЛО КРАВЧУК

Михайла Кравчука нема.  
Людину мудру і святу  
жорстокість дика і німа  
звалила в вічну мерзлоту.  
Таких — один на сотню літ  
і на мільйони душ — один,  
його ж ви — за колючий дріт,  
до голих нар і баланди.  
Його теорій і відкрить  
очікував весь білий світ,

а ви його — породу рить,  
щоб згинув українства цвіт.  
Завіщо? За які гріхи?  
Мовчить пихатий самодур,  
мовчать бездушні і глухі  
прислужники номенклатур...  
Радійте... Все ж настане суд!  
Недовго вже його чекать.  
Узнає світ всю вашу суть  
і справжню велич Кравчука!

Г. Бевз, м. Київ

## МИХАЙЛУ КРАВЧУКУ ПОСВЯЩАЕТСЯ...

«В пересмотре дела отказать»...  
От ужаса застыли в небе птицы.  
Родной земле всего себя отдать!  
Так могут поступить лишь единицы.  
Учёный-математик полон сил,  
Так много было планов и надежд...  
Но покориться вынужден он был  
Той власти обезумевших невежд.  
Предательство друзей и... Колыма.  
Статья в газете жизнь перечеркнула.  
Суд. Приговор. Этап. Тюрьма.  
Но жизнь героя гнула — не согнула.  
Из Магадана он жене писал,  
Что разрешил научную проблему.  
Вот только труд его пропал...  
Везде коварство, подлость и измена.  
«Состава преступления нет» —  
Так ждал Кравчук заветного решения...  
Сегодня — это мировой авторитет:  
Полиномы, матрицы, уравнения...

С. О. Барановська, м. Мирноград,  
Донецька обл., 2012

\*\*\*

Колима, Колима... Ти пустеля німа...  
І сніги, і копалень могила.  
Колима, Колима — порятунку нема  
І розпука в душі незгасима.  
Але він, як орел, піднімався до хмар,  
Його віра була нескорима.  
Український мудрець із обличчям Христа

У Вселенській гармонії чисел!  
Світлі наші поля посиляли привіт —  
Чи ж вони у Сибір долітали?  
Стожорстока тюрма, інквізиторський світ  
В Долі істини вічно між нами.  
Я іду на вогонь, на Сварожий вогонь,  
Що на нашій землі ще палає!  
Я лечу у той день, прихильюсь до долонь  
Вашу муку зігріти, Михайле.  
О, великий мудрець із обличчям Христа!  
(Вже й померлого били — катюги!)  
Замість пуху Вітчизни

лягла мерзлота...

Та ще сосни стояли, мов  
туга...

Колима, Колима!.. Чи ти  
винна була,  
Що скількох українців  
згноїла?

Чи зігрілася ти від свято-  
го тепла,  
Від їх розуму, совісті  
й тіла?..

...Головою на захід закопа-  
ний він:

До Дніпра й України. —  
Додому.

І летить, і летить, ціпені-  
ючи сніг

У небесному раї й земному.  
Колима, Колима... Золота  
Колима.

Наче свічі погаслі — могили...  
Чи то зірка горить — чи душа Кравчука? —  
Але зірка — до болю красива...  
Подивімось у небо високе його,  
Замилуємось вранці рікою,  
Що купав в тій ріці свою душу народ,  
Щоб світила зоря Кравчукова!

*Н. Півторацька, м. Богуслав, 2004*

#### МИХАЙЛО ПИЛИПОВИЧ КРАВЧУК

Є люди, що земля їх раз в століття  
Нам родить для прогресу і наук.  
На Дереві Наук рясним суцвіттям  
Квітують праці, автор їх — Кравчук.  
Титан у математиці, вершина,  
Що нам до неї довго ще іти,  
Інтелігент, учений і людина,  
Який зумів за мрією піти.  
Найбільше в світі математику любив,  
Він нею дихав, нею мріяв, нею жив.  
Але не той був час. Цвіт нації у тюрмах

Гноїла кліка сталінська страшна.  
Винищували вчених і розумних —  
У цім була таких, як він, вина.  
Мороз сибірський гірко дошкуляв,  
І людську гідність стоптано до крику...  
Постійно щось на клаптиках писав  
І віддавав. Де праця та велика?  
У сорок другім праведно спочив.  
Та він безсмертний у своїх творіннях!  
Він світ математичний нам відкрив,  
Людина-геній, людства провидіння.

*А. І. Крейтер, м. Вижниця,  
Чернівецька обл., 2015*

\*\*\*

Студентське містечко, тиха  
алея,  
І нібито чути кроки сто-  
літь.

Тут Лицар математики,  
Син неба  
Увічнений в бронзі краси-  
во стоїть.

Його не торкнулись ні  
роки, ні люди,  
Немовби урок свій прий-  
шов розпочати.

Студенти навколо спішають  
звідусюди,  
А він, як живий, їм гото-  
вий сказати:

...Найбільше у світі любив

Україну,

Віддавши себе до останку науці...  
Його математику — мрію єдину  
Зламали й віддали жорсткому катюзі...  
Загинув в Сибіру, ліг в землю колимську,  
Та серцем зболілим летів він сюди —  
На рідну, любиму його українську,  
омріяну в снах — землю й вічні сади.  
Душа Кравчука все живе разом з нами,  
Чекає студентів, стріча, як колись.  
Спливають тихенько роки за роками,  
Та віти дерев шанобливо сплелись.  
І я підійшов, доторкнувся до бронзи,  
Зустрівся із поглядом мудрих очей.  
Здалося, що він мені слово промовить,  
В чудові науки мене поведе.  
Вклоняються вдячно і юні, і сиві,  
Відчувши ту силу і мудрість, яка  
Звеличує постать і душу красиву  
Академіка Михайла Кравчука.

*В. Васильченко, м. Київ, 2005*

